

DZIENNIK URZĘDOWY

C. i K. KOMENDY OBWODOWEJ W OPATOWIE.

Prenumerata kwartalnie 3 korony.
Numer pojedynczy 10 halerzy.

Nr. 3.

Opatów, 1 października 1915.

1.

Wojskowa jeneralna gubernia.

Jego Cesarsko i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 17. sierpnia 1915 zamianować jenerała-majora Eryka Barona Dillera wojskowym jeneralnym gubernatorem dla obszarów Polski, podlegających administracji austriacko-węgierskiej, a jenerała-majora Karola Lustiga von Preamfeld jego zastępcą.

Równocześnie zostało według Dziennika Rozporządzeń VIII: c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce ustanowienie wojskowej jeneralnej gubernii w Lublinie zarządzane.

Wojskowa gubernia kielecka i piotrkowska zostały zniesione.

2.

Ogłoszenie.

C. i k. wojskowy jeneralny Zarząd gubernialny przeniósł swoją siedzibę urzędową z Kielc do Lublina i od 1. października b. r. tamże urządzuje.

3.

Dzwonienie w kościołach.

W całym tutejszym okręgu zezwolono dzwonić w dzwony kościelne.

4.

Zbiór i użytkowanie owsa.

Wyciąg z reskryptu naczelnej Komendy etapów Armii op. M. V. N. 74183 z 24. września b. r.: Niepomyślny stan pogody ostatnich tygodni ujemnie wpłynął na dojrzewanie zbóż, stojących jeszcze w polu a szczególnie na owsy i jęczmienie, wskutek czego wypada się liczyć ze znacznym ubytkiem w plonach przedewszystkiem owsa.

Okoliczności te nakazują ograniczyć do minimum używanie owsa i jęczmienia na karmę dla bydła, gdyż w pierwszej linii musi się pokryć zapotrzebowanie Armii.

Zużytkowanie zapasu owsa i jęczmienia należy zatem tylko do niezbędnie koniecznej własnej potrzeby ograniczyć, aby zbiory tych gatunków zbóż zużyć dla celów Armii.

Przedewszystkiem należy dokładnie podać znajdujące się jeszcze zapasy owsa zeszłorocznego, za który placić się będzie najwyższe ceny a nadto za dobrze utrzymane zboże premię w wysokości do 50 h. za q.

Jeden koń ma dostać dziennie najwyżej 3 kg. obroku o zawartości 1 kg. owsa.

To ograniczenie użytkowania podanej najmniejszej ilości owsa może być tem pewniej ściśle zastosowane, że w kraju jest dostateczna ilość różnych surogatów i otrąb.

Do powyższego przepisane ograniczenia użytkowania owsa, należy się jak najściślej stosować.

Używanie pszenicy, żyta albo jęczmienia na paszę jest zabronionem.

Według książki służbowej L—2 k do paszy wolno

dodawać zamiast owsa, kukurudzy, hreczki, soczewicy, grochu, bobu, wyki, marchwi i buraków w tej samej ilości.

Ze względu jednak, że surogaty te w okupowanym obrębie po największej części nie wystarczają, można wyjątkowo uzupełnić przepisaną ilość obroku (3 kg. dla wielkich, 2 kg. dla małych koni) a to tylko dla koni rządowych przez dodanie 2 (1) kg. jęczmienia, 2 (1) kg. żyta lub 2 (1) kg. mieszanego zboża.

Obrok dla koni krajowych, które są w prywatnem posiadaniu, zawierać ma tylko 1 kg. owsa na 1. konia dziennie.

5.

Groby żołnierzy.

Wójtowie, sołtysi i wszyscy mieszkańcy winni są zwrócić pilną uwagę na utrzymanie grobów żołnierzy bez względu na to, czy w grobach tych spoczywają własni żołnierze austriacy, czy żołnierze nieprzyjacielscy.

Na grobach należy umieszczać trwale krzyże z widocznym trwałym napisem.

Odosobnione nagrobki należy ogrodzić i wpływać na właścicieli gruntów, na których znajdują się groby poległych, aby groby te uszanowali.

6.

Przekazy pocztowe na obszarze okupowanym.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z 7. marca 1915 Dz. rozp. Nr. 8. o służbie pocztowej i telegraficznej § 4., punkt 7 i § 5. punkt 7 postanawia się:

§ 1.

Przesyłanie kwot pieniężnych za pomocą przekazu pocztowego jest dozwolone:

- a) w obrębie okupowanego obszaru;
- b) do i z Austrii, Węgier tudzież Bośni i Hercegowiny.

Na okupowanym terenie są wszystkie urzędy etapowe I. klasy i urzędy etapowe II. klasy ze szczególnem postanowieniem upoważnione do przyjmowania i oddawania przekazów pocztowych.

Przesyłanie przekazów pocztowych do polowych urzędów pocztowych i do urzędów pocztowych etapowych z oznaczeniem numeru nie jest dozwolonem.

§ 2.

Najwyższa kwota przekazu pocztowego wynosi 1000 K.

Przekazy muszą opiewać na walutę koronową.

Do nadawania przekazów pocztowych należy uży-

wać wyłącznie urzędowych formularzy, których cena wynosi 3 h.

Przekazy pocztowe mogą być wystawione w języku niemieckim i polskim a w obrocie z Węgrami także i w języku węgierskim.

§ 3.

Należytość przekazu pocztowego wynosi 10 h. za 50 K. i należy ją uiścić przez naklejenie znaczków pocztowych na prawym odcinku pierwszej strony formularza.

§ 4.

C. i k. c. k., i kr.-węg. władze urzędowe są w korespondencji między sobą zwolnione od opłacania należytości przekazów pocztowych.

Wyrazy: »sprawa służbowa« i odcisk pieczęci urzędowej umieszczone na prawym odcinku pierwszej strony formularza oznaczają zwolnienie od opłaty pocztowej.

§ 5.

Wyklucza się telegraficzną przesyłkę pieniędzy, doręczanie przez osobnych posłańców i żądanie potwierdzenia wypłaty.

§ 6.

Doręczanie odbiorcy kwoty pieniężnej, nadanej przekazem pocztowym nie jest dopuszczalne.

Tylko w miejscowościach, w których doręczanie pokwitowanych przesyłek jest zaprowadzone, doręcza się przekazy pocztowe. Kwotę pieniężną wypłaca się w urzędzie pocztowym adresatowi za zwrotem podpisanego przez uprawnionego odbiorcę przekazu pocztowego.

Pocztą nie jest obowiązana stwierdzać legitymacji oddawcy i identyczności podpisu uprawnionego odbiorcy na przekazie pocztowym.

W innych miejscowościach o nadejściu przekazu pocztowego będzie odbiorca zawiadomiony.

Należytość za doręczenie zawiadomienia o nadejściu przekazu pocztowego wynosi 4 h.

§ 7.

Termin do podjęcia awizowanego lub do odbioru przeznaczonego przekazu pocztowego wynosi 7 dni a to:

- a) po nadejściu przekazu pocztowego, skoro odbiorca zastrzegł sobie podjęcie;
- b) po doręczeniu przekazu pocztowego albo awiza.

Dnia nadejścia i doręczenia nie wlicza się do terminu podjęcia, również nie uwzględnia się niedziel i dni świątecznych.

§ 8.

Pocztą ręczy wysyłającemu przekaz pocztowy za uiszczoną kwotę aż do chwili, kiedy wypłacono ją uprawnionemu do odebrania.

Przytem ważne są następujące zastrzeżenia:

a) Przy przekazach pocztowych, adresowanych jako leżące na poczcie (poste restante) gaśnie prawo poręczenia z chwilą wypłaty osobie, która udowodniła, że imię jej i stanowisko zgadza się z podanym adresem przekazu pocztowego.

b) Skoro przekaz pocztowy zostanie doręczony, poczta nie ręczy za zbadaną legitymację oddawcy i tożsamość podpisu uprawnionego do odbioru (§ 6. ustęp 3).

§ 9.

Termin do reklamacji na wypadek wypłacenia przekazu pocztowego nieuprawnionemu, wynosi 6. miesięcy po dniu nadania.

Po upływie terminu reklamacyjnego gaśnie pretensja do odszkodowania za mylną wypłatę.

Po upływie trzech lat, licząc od następnego dnia po dniu wypłaty, przepadają niereklamowane kwoty przekazów pocztowych na rzecz zakładu pocztowego.

§ 10.

Inne postanowienia zawarte są w przepisach służbowych dla służby pocztowej przekazowej w obszarze okupacyjnym.

§ 11.

Czynności urzędowe z przekazami pocztowymi rozpoczyna się dnia 11. października 1915.

7.

Wywóz jaj i drobiu.

Biuro wywiadowcze wojskowej jeneralnej gubernii w Krakowie ul. Gertrudy 12 skonstatowało, że zezwolenia na wywóz jaj i drobiu udzielane przez Komendy obwodowe albo odsprzedawano innym nieuprawnionym osobom, albo też wysyłano towary nie do Monarchii, lecz do Niemiec.

Aby tym nieprawidłowościom zapobiedz, postanawia się:

1) Komenda obwodowa udzielać będzie drobnym handlarzom zezwolenia na wywóz tylko do wysokości 5 paczek jaj (około 7000 sztuk) i 100 sztuk drobiu, tudzież na wywóz masła, miodu, mleka i produktów mlecznych, w małej ilości.

2) Zezwolenia na wywóz w większej ilości mogą być wydane tylko dla magistratów, handlarzy drobiem en gros etc. po stwierdzeniu rzetelności firmy w biurze wywiadowczym w Krakowie.

3) W celu powstrzymania wywozu do Niemiec nie udziela się zezwoleń na wywóz pod 2 dla Galicji i do

miejsowości położonych na wschód od węzłowej stacji kolejowej w Przerowie.

8.

Wyroki sądowe.

I. Wyrokiem c. i k. wojskowego sądu przy Komendzie obwodowej w Opatowie zasądzono:

1) Kazimierza Mruka zarobnika w Krępie za zbrodnię udziału w kradzieży na 2 miesiące zastrzonego więzienia;

Icka Salzmanna kupca w Opatowie za zbrodnię oszustwa na 4 miesięczne zastrzone więzienie;

3) Józefa Domagałę, murarza w Ostrowcu za zbrodnię kradzieży na 6 miesięczne zastrzone więzienie.

II. Wyrokiem c. i k. wojskowego sądu przy Komendzie obwodowej w Opatowie z dnia 7. września 1915 E. N. 120 został furman Franciszek Grosicki z Bardo za samowolne umknienie 3 tygodniowym zastrzonym aresztem a wyrokiem z dnia 7. września 1915 E. N. 211 furman, Teofil Wójcik z Łagowa, za to samo przekroczenie 4 tygodniowym zastrzonym aresztem ukarany.

9.

Okopy wojskowe.

Wskutek zarządzenia c. i k. wojskowej jeneralnej gubernii, muszą wszystkie austriackie i niemieckie okopy pozostać nienaruszone.

Dlatego jest zasypywanie wspomnianych rowów strzeleckich surowo zakazane. Zabieranie drzewa i innych rzeczy z tychże, będzie surowo karane. Naczelnicy gmin i sołtysi obowiązani są czuwać nad całością znajdujących się na ich terytorium rowów strzeleckich, za co czyni się ich osobiście odpowiedzialnymi. C. i k. posterunki żandarmeryi mają przy sposobności patroli czuwać nad przestrzeganiem tego zarządzenia.

10.

Inseraty firm handlowych.

Odwołując się na punkt 11. dziennika urzędowego z 15. września b. r. Nr. 2. podaje się taryfę za ogłoszenie inseratów:

Przy 1 razowym umieszczeniu inseratu za:

$\frac{1}{4}$ stronicy K 50 —

$\frac{1}{2}$ stronicy K 25 —

$\frac{1}{3}$ stronicy K 17 —

$\frac{1}{4}$ stronicy K 13 —

$\frac{1}{8}$ stronicy K 7 —

Przy 3 razowym powtórzeniu inseratu jest opust 20%, przy więcej razowym powtórzeniu, opust 33%.

11.

Kradzieże drzewa.

Do c. i k. Komendy obwodowej wpłynęły doniesienia, że w lasach w obwodzie opatowskim położonych, popelnia ludność w pobliżu ich zamieszkała liczne kradzieże drzewa.

Dochodzenia wykazały, że w bardzo wielu wypadkach dopuszczano się kradzieży, nie przez zabieranie posuszu, leżaniny lub chrustu dla uzyskania materiału opałowego, lecz, że wyrębywane zostają co najlepsze sztuki drzew użytkowych tak w starych drzewostanach jak i w młodnikach w celu spekulacyjnych zysków, przez co na długi szereg lat niepowetowana szkoda dla gospodarki leśnej powstaje.

Wskutek tego zostałyby okoliczne lasy narażone na dewastację, która na przyszłość tolerowaną nie będzie.

Wzywam zatem wójtów gmin, aby natychmiast ogłosili, że każda kradzież lasowa, popelniona bądź w lasach rządowych, bądź to w gminnych lub prywatnych, karana będzie na podstawie wojskowej ustawy karnej jako przestępstwo (§ 482) aresztem do 6 miesięcy, o ile wykazywać będzie kwalifikację zbrodni, ciężkiem więzieniem do 10 lat, wedle okoliczności nawet karą śmierci.

Przy tej sposobności zawiadamiam, że prowadzenie gospodarstwa lasowego w lasach gminnych i prywatnych podlega kontroli c. i k. Komendy obwodowej, do której w razie zamierzonego wyrębu o uzyskanie pozwolenia zgłaszać się należy.

Wójtowie gmin mają mi donieść w terminie 8 dniowym o dokonaniem ogłoszenia tych postanowień.

Komendanci c. i k. posterunków żandarmerji mają dopilnować wykonania, oraz donosić o wszelkich kradzieżach i nadużyciach lasowych.

12.

Postanowienia dla podróży do obszarów wojennych.

Postanowienia, dotyczące podróży do obszarów wojennym ogłasza się niniejszem, i przytem zauważa, że postanowienia te dotyczą tylko tak dalece sposobu legitymowania się w c. i k. obszarze okupacyjnym, o ile granice między ściślejszym a dalszym obszarem wojennym są określone.

Sposób legitymowania się przynależnych do siły zbrojnej niemieckiego Państwa i używanych przez nią publicznych urzędników regulują postanowienia, uwiódzone w rozdziale II. punkt B ogłoszonych poniżej postanowień.

Postanowienia o podróżach do obszarów wojennych, z tych obszarów względnie wewnątrz tychże. (Północny teren wojny).

I. Podział obszaru wojennego.

Cały północny obręb wojenny dzieli się na dwa wielkie obszary:

„**Ściślejszy obszar wojenny**“ t. j. od linii bojowej aż do granicy zachodniej i południowej obwodów Radom

Ilża—Wisła aż do ujścia Sanu, do okolicy Przemyśla—Stary Sambor—Alsó Verecsky (ta granica zmienia się według położenia wojskowego i ustala się czasowo).

„**Dalszy obszar wojenny**“ od wspomnianej linii do linii mniej więcej Jägerndorf—Przerów—Besztercebánya—Miskolcz—Marmarossziget—Besztercze—Dorna Watra.

II. Sporządzanie dokumentów legitymacyjnych i legitymowanie się.

A) Dla osób, należących do c. i k. Armii.

Zakres ważności: Ściślejszy i dalszy obszar wojenny.

Jako dokumenty legitymacyjne są ważne: otwarte rozkazy (offene Ordre), marszruty i pozwolenia urlopu.

Do wystawiania tych dokumentów są upoważnione:

Wszystkie wojskowe komendy, władze etc., których komendanci albo naczelnicy są oficerami albo urzędnikami wojskowymi.

Treść dokumentów legitymacyjnych:

Każdy dokument legitymacyjny musi zawierać nazwę wystawiającej komendy, numer ewidencyjny odpowiedniego protokołu, nazwę osób, dla których jest ważny, przy naprowadzeniu ich wieku, określenie celu podróży (marszu), — o ile to wyjątkowo nie musi pozostać w tajemnicy — przy naprowadzeniu danego polecenia (rozkażu, rozporządzenia), ilość podróżujących osób i ich towarzyszy, dzień rozpoczęcia podróży, miejsce przybycia, czas ważności, wyraźnie czytelny podpis wystawiającego i »okrągłą« pieczęć wystawiającej komendy, jako też lekarską klauzulę badania.

Na każdym dokumencie musi być umieszczony w lewym dolnym rogu własnoręczny podpis właściciela.

B. Niemieckie wojskowe osoby albo państwowi niemieccy urzędnicy cywilni.

Dla pojedynczych niemieckich przynależnych do wojska albo państwowych cywilnych urzędników w uni-

formie, wystarcza pisemny wykaz przełożonej władzy co do powodu i celu czasu podróży, dla oficerów własny wykaz osobowy (np. księga żołdu albo karta tożsamości podpisana przez jednego oficera i zaopatrzona pieczęcią służbową).

C. Austr.-węg. państwowi, nadworni i kolejowi funkcyonaryusze.

Okręg ważności:

Ścisłejszy i dalszy obręb wojenny.

Jako dokument jest ważną:

Legitymacja urzędowa, zaopatrzona fotografią i własnoręcznym podpisem.

W dalszym okręgu wojennym, wyjąwszy okręg okupacyjny, ważną jest taka urzędowa legitymacja także dla przynależnych wymienionych powyżej osób.

D. Osoby cywilne (z wyjątkiem przynależnych do Państwa niemieckiego).

Ścisłejszy obszar wojenny:

Dla ruchu wewnątrz »ściślejszego obszaru wojennego« ważne są karty tożsamości wydawane przez Komendy obwodowe w porozumieniu z komendantami wojskowymi (A. E. K., Et. Gr. K., Et. Stat. Komdo, Bahnhofkomdo), jako też poświadczenia tożsamości i legitymacje podróżne, wystawione przez c. i k. władze etapowe.

O ile jednak chodzi tylko o ruch w jednym i tym samym obwodzie, wystarczają karty tożsamości wystawione przez Komendy obwodowe i w tym razie nie potrzeba porozumiewać się z władzami wojskowymi.

Dla ruchu poza granicą »ściślejszego obszaru wojennego« potrzebny jest paszport, wystawiony odpowiednio dotyczącym zarządzeniom austr. względnie węg. Całego Ministerstwa, jakoteż specjalne zezwolenie przynależnej Komendy (te są: Naczelna Komenda Armii, Oddział wywiadowczy, O. A. Ks., A. G. Kdos., A. E. Ks., E. G. Kdos i Komendy twierdzy).

Odleglejszy obręb wojenny:

a) Obszar dotychczasowej gubernii wojskowej Piotrków i Kielce (obwody Piotrków, Noworadomsk, Opoczno, Końsk, Kielce, Jędrzejów, Włoszczowa, Dąbrowa, Olkusz, Miechów, Pińczów, Stopnica, Sandomierz, Opatów); w tym obrębie ważne są wyłącznie postanowienia rozporządzeń Naczelnego Wodza Armii z 16. lutego Nr. 2 i z 31. maja br. Nr. 14 jako też dotychczasowe normy.

b) Obszar poza powyżej opisanym obrębem wojskowych gubernii Kielce i Piotrków (więc Galicya zachodnia, części Szląska austriackiego, Morawa i Węgry górne).

Wjazd i wyjazd dla podróży wszelkiego rodzaju dozwolony jest tylko za paszportem.

W paszporcie tym musi być umieszczona klauzula: »Za pozwoleniem do wjazdu (wyjazdu) odleglejszego obrębu wojennego, ważny do.... (najdłuższy czas na to zezwolenie 3 miesiące)«.

Wystawiające władze są władze paszportowe.

Klauzulę przedłużenia udzielają władze paszportowe chwilowego miejsca pobytu.

Zezwolenia do wjazdu względnie wyjazdu z dalszego obrębu wojennego wolno udzielić bezwarunkowo tylko osobom zaufania godnym.

E. Przynależni do Państwa niemieckiego (osoby prywatne).

Niemieckie osoby prywatne podlegają austriackim względnie węgierskim przepisom paszportowym.

Według niemieckich przepisów potrzebują one ponadto przepustki, która ważną jest tylko razem z policyjnie ostampowanym wykazem osobowym (wykazem tożsamości) albo paszportem zagranicznym.

III. Zaostrzenia obowiązku legitymowania się.

Co do »ściślejszego obrębu wojennego« są upoważnione Komendy Armii i Komendy grup etapowych wydawać wszelkie wskazane obostrzenia.

Wszelkie postanowienia w rozdziale II., odnoszące się do »ściślejszego obrębu wojennego« są tylko tak dalece ważne, o ile przynależne Komendy Armii etapowej (Komendy grup etapowych) nie zaprowadziły dalszych obostrzeń.

V. Wystawianie wykazów (dokumentów legitymacyjnych).

Wszelkie papiery legitymacyjne wolno wydać tylko osobom, które wystawiającej władzy (Komendzie) są znane jako zupełnie pewne i zaufania godne.

V. Kontrola legitymowania się i środki przymusowe.

1) Każda osoba jest prawnie obowiązana wykazać się na żądanie władzy co do swojej tożsamości i uprawnienia do podróży.

Wszelkie sprzeciwienie się zarządzeniom legitymowania się będzie karane.

Osoby z nieważnymi dokumentami mają być doprowadzone do przynależnej władzy politycznej lub policyjnej albo przynależnemu sądowi do ukarania ewentualnie odszupasowania.

2) Kontrola dotrzymania postanowień legitymowania się przysługują wszystkim powołanym władzom i organom wojskowym i cywilnym.

Władze te i organa mają wszystkich podejrzanych i wszystkich widocznie obcych wewnątrz całego ści-

ślejszego i dalszego obrebu wojennego przytrzymać aż do dokładnego stwierdzenia ich tożsamości.

Te legitymowania się należy przeprowadzać przez podróżujące organa kontrolne przy wszelkich sposobnościach (podróżach kolejowych, podróżach automobilowych, wędrówkach pieszych).

Legitymacye należy osobom uprawnionym do rewizji niezwłocznie okazywać.

Do rewizji dokumentów legitymacyjnych są szczególnie upoważnieni oficerowie i żandarmi jako też ajenci policyjni, następnie żandarmi polni, posterunki, warty i komendanci dworców kolejowych (oficerowie dworców kolejowych).

Osoby te mogą także kontrolować wszelkie osoby wojskowe i w każdym razie aresztować. (Punkt 424, regulamin służbowy II. część).

3) Organa kolejowe są zwolnione od rewizji ich dokumentów legitymacyjnych.

VI. Odebranie dokumentów legitymacyjnych.

Wojskowe dokumenty legitymacyjne należy po upływie ich ważności względnie po dokonaniu zużycowania zwrócić, zgubę tychże należy zameldować. Odstąpienie dokumentów legitymacyjnych innym osobom niż tym, dla których są wystawione, będzie najsurowiej karane.

Postanowienia niniejsze otrzymują natychmiast moc prawną i ważne są dla wszelkich podróży w obrebie wojennym (kolej, auto, jazda okrętem, rowerem, wędrówka piesza etc.).

13.

Podróże do Warszawy.

Według oświadczenia ces. niem. jeneralnej gubernii w Warszawie wymagane jest do podróży z c. i k. krajów okupowanych do tego miasta w każdym poszczególnym wypadku zezwolenie tejże jeneralnej gubernii.

W podaniach do c. i k. Komendy okręgowej o wystawianie dokumentów do podróży wnoszonych, należy wyraźnie podać, że podróż do Warszawy jest zamierzona.

14.

Regulamin drogowy.

Jeneralna gubernia wojskowa poleciła ponownie pouczyć ludność, że na drogach publicznych jechać należy lewą stroną drogi, na lewo rozmijać i na prawo wymijać.

Wzywa się wójtów gminnych, aby na drogach rozstajnych i we wsiach umieścili tablice z napisem: »na lewo jechać«.

15.

Pozwolenie na wywóz.

Pozwolenie na wywóz jakichkolwiek towarów z austriacko-węgierskiej Monarchii do krajów okupowanych udziela tylko Biuro Informacyjne Wojskowej Jeneralnej Gubernii w Krakowie, Gertrudy 12.

Właściciele dóbr i rolnicy, jak w ogóle wszyscy, którzy zamierzają sprowadzić materyały, maszyny, narzędzia rolnicze i towary, muszą się jako tacy wylegitymować, ewentualnie wykazać się poświadczeniem Komendy obwodowej ich stałego miejsca zamieszkania.

Także poświadczenie jest konieczne potrzebne, jeżeli kto zamierza starać się o uwolnienie od opłaty cłowej lub o zniżenie tej opłaty na podstawie § 12 rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 31. maja 1915 Nr. 16 (Ustawa cłowa).

16.

Wprowadzenie obowiązku osteplowania pism, podań, dokumentów i t. d., oraz wprowadzenie znaczków stemplowych.

Z dniem 15. września 1915 wprowadza się obowiązek opłacania należności stemplowych na zasadzie ustawy wydanej przez rząd rosyjski dnia 10. czerwca 1900 Nr. 1674, a w latach 1906, 1908 i 1909 uzupełnionej.

Równocześnie zawiadamia się, że do opłacania tych należności wprowadzone zostały już odpowiednie znaczki stemplowe. Opłata zatem tych należności ma się odbywać w ten sposób, że wszelkie podania, zażalenia, dokumenty, które podlegają opłacie stemplowej, muszą być przed ich wniesieniem do władzy zaopatrzone odpowiednim znaczkiem stemplowym, ewentualnie musi być także dołączony do odnośnego pisma etc. odpowiedni znaczek stemplowy na urzędową odpowiedź, rezolucję i t. p.

Znaczki stemplowe wydane zostały w cenie po 10 h, 20 h, 30 h, 40 h, 50 h, 1 K, 2 K i sprzedawane będą przez osoby posiadające w tym celu przepisane upoważnienie.

Oдноśne lokale, w których marki stemplowe można nabywać, zaopatrzone będą w odpowiednie napisy.

Na razie można nabywać znaczki stemplowe przy kasie obwodowej tutejszej Komendy.

Osoby, które już wniosły pisma podlegające

ostemplowaniu a nie ostemplowane, są obowiązane dostarczyć dodatkowo odpowiedni znaczek stemplowy.

Zarządzenia te wchodzi w życie z dniem 15. września 1915.

17.

Rozporządzenie przeciwko podwyższaniu cen i lichwie żywnościowej.

Zarządzam co następuje:

1) Kto środki żywności lub przedmioty do codziennego życia niezbędnie potrzebne w chęci zysku po nadmiernie wysokiej cenie wystawia na sprzedaż lub sprzedaje; kto podczas targu, krążąc z miejsca na miejsce skupuje towary w zamiarze podbicia cen; kto z właścicielami tych towarów wchodzi w znowę celem spowodowania drożyzny; kto zatrzymuje przekupniów na drogach, by odkupić od nich towary i produktu i w ten sposób usiłuje wpłynąć na ceny targowe; kto właścicielom rzeczonych towarów lub sprzedającym takowe ofiarowuje za nie nadmiernie wysokie ceny, będzie za podbijanie cen karany grzywną do 2000 K lub aresztem do sześciu miesięcy.

Towary, stanowiące przedmiot podbijania cen zostaną skonfiskowane.

Komenda obwodowa zastrzega sobie nadto ukaranie winnych przez obwieszczenie tego na ich koszt plakatami i ogłoszeniem w dzienniku urzędowym.

W szczególnie rażących wypadkach podbijania cen, albo gdyby pierwsza kara nie odniosła skutku, odbiorę winnemu uprawnienie przemysłowe i zabronię mu wstępu na targ.

2) Kto środki spożywcze i przedmioty, do codziennego życia niezbędnie potrzebne wystawia na sprzedaż w sklepie lub na targu, winien wyszczególnić pismem czytelną cenę tych towarów w walucie koronowej (2 K = 1 Rubel), oraz podać miarę i wagę tak, aby każdy mógł się co do ceny towarów szybko zorientować.

3) Właściciele oberży, restauracji, szynków, kawiarni i herbaciarni, mleczarni i t. p. winni surowe lub przyrządzone potrawy i napoje sprzedawać tylko po cenach przez magistrat względnie naczelnika gminy oznaczonych. Cennik według waluty koronowej ma być sporządzony pismem czytelną i umieszczony w łatwo dostępnym i dobrze widocznym miejscu lokalu.

Wykaz cen, ułożony w języku polskim lub niemieckim, względnie w obu językach, ma być w ciągu 48 godzin po ogłoszeniu niniejszego obwieszczenia przynajmniej w dwóch egzemplarzach przedłożony magistratowi, względnie urzędowi gminnemu do zatwierdzenia.

Wykroczenia przeciwko postanowieniom zawar-

tym w artykule 2 i 3 niniejszego obwieszczenia będą karane grzywną do 500 K lub aresztem do 50 dni, przyczem się nadmieniam, że powtórne wykroczenie pociągnie za sobą także i w tych wypadkach utratę uprawnień przemysłowego.

Niniejsze rozporządzenie staje się prawomocne z chwilą ogłoszenia.

Rozporządzenie wykonawcze.

Dla objaśnienia powyższego rozporządzenia i pouczenia co do sposobu wykonania wydanych w tej mierze przez c. i k. Komendę obwodową zarządzeń, podaje się wójtom, sołtysom oraz posterunkom żandarmerji do wiadomości co następuje:

1) Przez »środki żywności« należy rozumieć wszystkie te towary, które do wyżywienia ludności są niezbędnie potrzebne (np. mąka, chleb, mięso, mleko i wyroby mleczarskie, jarzyna, korzenie i t. d.) i właśnie należą do produktów sezonowych.

Rzecz jasna, że nie należą tu artykuły luksusowe. Gdy więc ktoś za wykwintne towary cukierniane, za importowane wyroby mięsne, kremy, nowalie, trufle, kawior i t. p. żąda wyższych cen, nie można się w tem dopatrywać wykroczenia przeciwko rzeczonym zarządzeniom c. i k. Komendy obwodowej, gdyż te właśnie towary nie są do życia niezbędnie potrzebne.

W każdym razie jednak także i w tym względzie musi być miara właściwa zachowana.

Rozporządzenie Komendy obwodowej nie ogranicza się jedynie do środków żywności, odnosi się ono także do przedmiotów, które do codziennego użytku są niezbędne. Tu należy n. p. drzewo opałowe, węgiel, nafta, mydło, bielizna, odzież, obuwie i t. p.

Także i pod tym względem baczyć należy, czy chodzi istotnie o artykuły niezbędne, nie można bowiem kwestyonować ceny artykułów luksusowych, jak np. mydła toaletowego, perfum, bielizny jedwabnej lub batystowej, lakierów i t. p.

Istotę przewinienia w kierunku podbijania cen stanowi chęć zysku.

Celem skonstatowania, czy cena towarów jest umiarkowana, należy zbadać kosztu produkcji towaru i porównać je z ceną sprzedaży.

Co się tyczy bydła rzeźnego i wiejskich produktów będzie bardzo rzadko możliwe wypośrodkowanie cen produkcji. Za podstawę do ocenienia, czy i o ile żądano lub płacono wygórowaną cenę, może posłużyć porównanie cen targowych z lat ostatnich z cenami żądanymi lub płaconymi obecnie, przy uwzględnieniu trudnych warunków gospodarczych, spowodowanych wojną, które nie mogły pozostać bez wpływu na stosunki targowe.

Jeżeli się okaże przytem, że zysk jest dwa lub więcej razy wyższy w stosunku do poprzedniego, w ta-

kim razie należy wkroczyć z urzędu przeciwko podbijaniu cen.

Winnymi »podbijania cen« mogą się stać nie tylko sprzedający lecz także kupujący, jedni jeśli stawiają wygórowane ceny, drudzy jeśli takowe płacą. Kupujący bowiem skłaniają niejako sprzedającego do żądania także od innych takiej samej lub nawet wyższej ceny, są więc do podnoszenia cen kuszeni.

Naczelnicy gmin i żandarmeria w ogóle muszą szczególną zwracać uwagę na takich kupców, którzy jeżdżą z miejsca do miejsca celem skupywania środków żywności.

Tych należy po stwierdzeniu faktu wykupna towarów w zamiarze podbijania cen przytrzymać i bezwarunkowo sprowadzić do c. i k. Komendy obwodowej.

Odstraszającym środkiem jest konfiskata towaru, stanowiącego przedmiot podbijania cen. Kara za podbijanie cen winna nastąpić ile możliwości bezpośrednio po wykroczeniu. Z tego powodu należy z reguły o ile doniesienie odpowiada faktowi, natychmiast aresztować obwinionego i dostawić Komendzie obwodowej celem ukarania.

2) Co się tyczy uwidocznienia cen według jakości towaru oraz miary i wagi, wkłada się na naczelników gmin oraz żandarmerię obowiązek pouczenia sprzedających i kupujących, w takich zwłaszcza wypadkach, jeżeli pierwsi są analfabetami.

W pierwszych dniach po ogłoszeniu »Obwieszczenia« należy robić doniesienia z powodu niewidocznienia cen zwłaszcza, w gminach wiejskich tylko w takim razie, jeżeli jest widoczny zły zamiar i lekceważenie władzy. W przeważnej ilości wypadków wystarczy życzliwe pouczenie i upomnienie, by opieszłych nakłonić do wykonania zarządzenia.

Określenia jakości towaru należy żądać wówczas, gdy się sprzedaje kilka gatunków jednego i tego samego towaru w jednym lokalu lub w jednej budzie jarmarcznej.

3) Przy badaniu wykazu cen winni naczelnicy

gmin i żandarmerii uwzględniać stosunki lokalne oraz właściwości każdego poszczególnego przedsiębiorstwa handlowego. Należy przytem zwracać uwagę na miejscowe położenie lokalu, ilość i jakość klienteli, koszt zarządu, podatki, oraz miejscowe ceny targowe.

Nadzwyczajnych potraw i napojów, służących do zaspokojenia potrzeby zbytku (homary, kawior, szampan, likiery, importowane wina i inne delikatesy i t. p.), nie należy umieszczać w wykazie cen.

Naczelnicy gmin wiejskich mają wpływające wykazy cen przed zatwierdzeniem przedłożyć odnośnemu posterunkowi żandarmerii do rewizji.

Gdyby się okazały różnice zdań, rozstrzyga Komenda obwodowa.

Spodziewam się, że wszystkie władze zrozumieją należycie ducha powyższych zarządzeń, że wystąpią bezwzględnie przeciwko ustawicznemu podbijaczom cen jak niemniej z miejsca udaremniać będą swawolne i złośliwe doniesienia.

18.

List gończy.

Według listu gończego c. i k. wojskowego Sądu obwodowego w Pińczowie z 26. września br. K. 92/15 popełnił Józef Zapart z Karolowa gminy Góry, dnia 12. września br. kradzież koni i zbiegł.

Tenże jest rodem z Olszówki gminy Wodzisław i tamże zamieszkały, pracował także jako pomocnik kowalski w Brzeziu, liczy 18 lat, rzym.-kat., wzrostu słusznego, twarzy owalnej, ma włosy i małe wąsy blond, nie ma szczególnych znaków, mówi po polsku.

Wzywa się wszystkie Komendy i organa, władze bezpieczeństwa, by wymienionego w razie przydybania przyaresztować i oddać najbliższej władzy wojskowej, o czem należy tu natychmiast ewentualnie telegraficznie donieść.

Hahorkiewicz, major, wł. r.
Zastępca c. i k. Komendanta Obwodu.